

Dr hab. n o zdrowiu Agnieszka Młynarska, Prof. SUM

Katowice, 23.08.2020

Zakład Gerontologii i Pielęgniarstwa Geriatrycznego,

Katedra Pielęgniarstwa

Wydział Nauk o Zdrowiu

Śląski Uniwersytet Medyczny

Recenzja

**rozprawy na stopień doktora nauk o zdrowiu mgr Violetty Magiery
pt.: "Jakość opieki pielęgniarstwiej a normy zatrudnienia pielęgniarek".**

Zapewnienie najwyższej jakości świadczeń przez jednostki opieki zdrowotnej to działanie pierwszoplanowe, które przekłada się na zdrowie, zaufanie i bezpieczeństwo w aspekcie życia pacjenta. Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) za najważniejszy cel uznaje prawo jednostki do jak najlepszego zdrowia, a zatem również prawo do jak najlepszej opieki zdrowotnej. Oznacza to, że każdy powinien mieć dostęp do świadczeń zdrowotnych, a realizowane świadczenia powinny być odpowiedniej jakości. Jakość – według WHO – jest to rezultat, sposób użycia środków, organizacja usług i satysfakcja pacjenta. Wymiar jakości i jej znaczenie zależy niewątpliwie od subiektywnego spojrzenia badanej grupy. Wynika to z mnogości interesów, którymi kierują się zainteresowani. Pacjenci przede wszystkim zwracają uwagę na wynik uzyskany z danej usługi. Pracownicy skupiają się na najbardziej profesjonalnym opartym na wiedzy wykonaniu danej usługi, natomiast władze danej placówki na konkurencyjności, nowoczesności oraz bardzo ważnym końcowym aspekcie finansowym związanym z podażą danej usługi.

Wybór tematu jest istotny dla zdrowia publicznego z kilku powodów. Po pierwsze, problemy z jakością opieki występują, zarówno w bardziej, jak i mniej rozwiniętych regionach świata.

Po drugie odpowiednia obsada kadry medycznej odzwierciedla utrzymanie wysokiej jakości opieki nad pacjentem w bezpiecznych i komfortowych warunkach. W Polsce jako w jednym z nielicznych państw kwestia norm zatrudnienia personelu pielęgniarskiego jest regulowana aktami prawnymi.

Kolejny aspekt to wypalenie zawodowe, którego skutki doświadcza coraz większa liczba osób będących w decydujących momentach swojej kariery zawodowej. Proces wypalenia zawodowego zależy jest od licznych czynników tj. czynniki indywidualne, czynniki osobowe, czynniki sytuacyjno-organizacyjne. Z wypaleniem zawodowym ściśle powiązane jest pojęcie satysfakcji z pracy.

W związku z tym, biorąc pod uwagę przedstawione dane, problematykę badawczą zaprezentowaną w pracy doktorskiej pt. „Jakość opieki pielęgniarskiej a normy zatrudnienia pielęgniarek” Pani mgr Violetty Maiery jest bardzo aktualnym problemem a podjęta przez Doktorantkę problematyka została ujęta w interesujący sposób.

Formalna ocena pracy

Przedstawiona do recenzji praca na stopień doktora nauk o zdrowiu ma układ typowy dla tego typu rozpraw. Struktura pracy jest przejrzysta i logiczna, została zachowana właściwa proporcja poszczególnych części. Pracę stanowi manuskrypt o łącznej objętości 141 stron wraz z piśmiennictwem, streszczeniem w języku polskim i angielskim, spisem tabel, rycin i załączników. Praca składa się z 2 części: teoretycznej i części badawczej – charakterystyki grupy badanej, wykorzystanych metod badawczych oraz szczegółowej analizy wyników badań własnych. Część teoretyczna pracy liczy 41 stron i stanowi wprowadzenie w problematykę badań własnych. Doktorantka przedstawiła szczegółowo problematykę jakości opieki, racjonalności opieki pielęgniarskiej, problematyki zespołu wypalenia zawodowego, satysfakcji z pracy oraz życia. Druga część pracy stanowi prezentację badań własnych. Ta część rozprawy zawiera szczegółowo cel pracy oraz metodologię badań własnych: konceptualizacja badań własnych, materiał empiryczny obejmujący wyniki badań, dyskusję i wnioski. Rozprawę doktorską uzupełniają 35 tabel oraz 55 rycin uszczegółwiających zaprezentowane w pracy wyniki badań własnych. Zawarty w rozprawie spis piśmiennictwa zawiera 183 pozycje literatury krajowej i światowej. Wszystkie pozycje dobrane są prawidłowo do tematyki pracy i zacytowane są w sposób prawidłowy w treści pracy. Praca edytorsko jest bardzo staranna, czytelna, ilustrowana wieloma rycinami i tabelami. Poszczególne części są koherentne i zgodne z ich tytułami. Treść pracy zgodna jest z tytułem dysertacji.

Merytoryczna ocena pracy

We wstępie Doktorantka szczegółowo przedstawia teoretyczne aspekty pracy oraz założenia metodologiczne prezentowanych badań. Celem pracy było określenie wpływu norm zatrudnienia oraz czynników determinujących na jakość opieki. Dodatkowo Doktorantka postawiła osiem hipotez badawczych. Na przeprowadzenie badania doktorantka uzyskała zgodę Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu.

Badaniem objęto grupę 339 pielęgniarek/pielęgniarzy pracujących w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym we Wrocławiu w średnim wieku 49 lat spełniających kryteria włączenia i wyłączenia z badania. Dobór standaryzowanych kwestionariuszy jest odpowiedni do celów badania, a wykorzystane narzędzia spełniają kryteria psychometryczne. Są to narzędzia stosowane w badaniach podawanych w literaturze i zalecane przez towarzystwa naukowe: Kwestionariusz do oceny racjonowania opieki pielęgniarskiej PIRNCA, Skala Satysfakcji z Pracy, Skala Satysfakcji z Życia, Kwestionariusz Wypalenia Zawodowego MBI oraz ankieta własna dotycząca danych społeczno-demograficznych.

Wyniki stanowią bardzo wartościową i obszerną część pracy. Doktorantka przedstawiła wyczerpująco charakterystykę społeczno-demograficzną badanej grupy. Dodatkowo pogrupowała wyniki badań w licznych podrozdziałach, starając się odnieść do celu badania. Zastosowanie podrozdziałów ułatwia szczegółową analizę dużej ilości danych. Uzyskane wyniki wskazują, że występowanie wypalenia zawodowego i niższa satysfakcja z pracy powodują częstsze racjonowanie opieki i pogorszenie jej jakości. Większa liczba pacjentów pozostających pod opieką pielęgniarek wpływa na zwiększenie poziomu racjonowania opieki oraz pogorszenie jej jakości. Doktorantka wykazała, że istnieje zależność pomiędzy wyczerpaniem emocjonalnym oraz brakiem satysfakcji zawodowej a pogorszeniem opieki nad pacjentem.

W dyskusji Doktorantka omówiła wyniki badań w odniesieniu do danych z piśmiennictwa. Dyskusja napisana jest w sposób interesujący, ma zachowane właściwe tempo i porusza najważniejsze problemy wynikające z badań. Przedstawiona dyskusja świadczy o dużej znajomości zagadnienia.

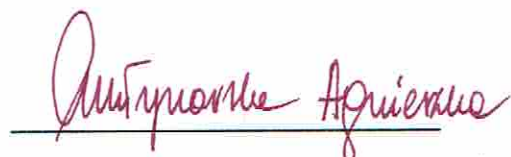
Doktoranta po przeprowadzeniu szczegółowej analizy materiału wyciągnęła 5 wniosków końcowych. Wnioski są dobrze skonstruowane i odnoszą się do wcześniej założonego celu pracy.

Podsumowanie

W podsumowaniu opinii, wysoko oceniam przygotowanie teoretyczne Doktorantki, umiejętność postawienia problemu badawczego oraz jego realizacji. Zaproponowany projekt badawczy jest interesujący, a sama praca doktorska napisana jest w sposób merytoryczny.

Podsumowując stwierdzam, że przedstawiona mi do oceny praca doktorska **mgr Violetty Magiery** jest wartościowa i posiada duży potencjał badawczy, stanowiący podstawę do kontynuowania dalszych badań w tym kierunku. Stanowi spójną całość tematyczną i zawiera cechy nowatorskie, które mogą mieć przyszłości zastosowanie w zarządzaniu personelem i poprawy warunków pracy.

Rozprawa doktorska **mgr Violetty Magiery pt.: "Jakość opieki pielęgniarstwa a normy zatrudnienia pielęgniarek"** spełnia warunki określone w art. 13 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). Na tej podstawie przedstawiam Wysokiej Radzie Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wniosek o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie mając na uwadze wysokie walory rozprawy doktorskiej wnoszę o jej wyróżnienie.

Dr hab. n. o zdr. Agnieszka Młynarska, Prof. SUM